

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO im. MIKOŁAJA KOPERNIKA W TARNOBZEGU

opracowany w oparciu o rozporządzenie MEN z 19 kwietnia 1999 r. w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych oraz rozporządzenia MENiS z dnia 21 marca 2001r., 6 listopada 2001r. oraz 24 kwietnia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych, **materiały wypracowane** podczas warsztatów szkoleniowych dla nauczycieli oraz **wyniki ewaluacji diagnostycznej** przeprowadzonej wśród uczniów;

po zaopiniowaniu przez Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski **zatwierdzony** do realizacji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 9.09.2002r.

Zespół opisujący w składzie:

Anna Kiszczak – wicedyrektor szkoły
Zbigniew Ryba – nauczyciel języka niemieckiego
Beata Suska – nauczyciel matematyki
Elżbieta Szarek – nauczyciel języka francuskiego

Wewnątrzszkolny system oceniania opisuje:

Rozdział 1: Cele oceniania;

Rozdział 2: Aktywności uczniów, sposoby i narzędzia ich oceniania;

Rozdział 3: Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny szkolne;

Rozdział 4: Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o wymaganiach programowych, kryteriach oceniania oraz metodach sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów;

Rozdział 5: Zasady oceniania;

Rozdział 6: Metody sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów;

Rozdział 7: Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o osiągnięciach i postępach w nauce;

Rozdział 8: Sposoby monitorowania i ewaluacji WSO;

Rozdział 9: Ocenianie w statucie szkoły;

WSO zawiera następujące załączniki:

zał. nr 1: Wymagania programowe z poszczególnych przedmiotów;

zał. nr 2: System oceniania zachowania;

zał. nr 3: Przedmiotowe systemy oceniania;

zał. nr 4: Narzędzia monitorowania i ewaluacji, analiza danych, wnioski;

zał. nr 5: Narzędzia wspierające proces oceniania.

Ocenianie w naszej szkole jest procesem polegającym na planowym i systematycznym gromadzeniu informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia (przyroście wiedzy i umiejętności), w oparciu o ustalone kryteria, za pomocą różnych metod i narzędzi. Proces ten służy wzmocnieniu rozwoju ucznia oraz motywowaniu go do aktywności poznawczej. Stwarza możliwość zarówno nauczycielowi, jak i uczniowi, dokonywania ewaluacji osiągnięć i planowania pracy.

R o z d z i a ł 1: Cele oceniania

1. Oceniamy uczniów w celu:

- ♥ opisanie poziomu ich osiągnięć w stosunku do standardów edukacyjnych i egzaminacyjnych;
- ♥ gromadzenia i dostarczania uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) oraz nauczycielom informacji o postępach i rozwoju, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- ♥ motywowania ich do dalszej pracy;
- ♥ wspierania ich w samodzielnym planowaniu rozwoju i przygotowania do przejmowania odpowiedzialności za własny proces uczenia się;
- ♥ dowartościowania zarówno ucznia, jak i nauczyciela;
- ♥ stymulowania i rozwoju indywidualnych zainteresowań.

R o z d z i a ł 2: Aktywności uczniów, sposoby i narzędzia ich oceniania

2.1. Na lekcjach ze wszystkich przedmiotów w naszej szkole ocenie podlegają następujące aktywności ucznia:

- ❖ wiedza
- ❖ umiejętności
- ❖ aktywność lekcyjna i pozalekcyjna (związana z przedmiotem typu: przygotowanie do olimpiad przedmiotowych, opracowywanie referatów, projektów itp.)
- ❖ postępy i rozwój ucznia
- ❖ systematyczność
- ❖ kreatywność
- ❖ praca domowa
- ❖ praca z partnerem, praca w grupie
- ❖ stosunek do przedmiotu (zaangażowanie, wysiłek, frekwencja, prowadzenie zeszytu)
- ❖ dbałość o estetykę wypowiedzi pisemnych i ustnych

2.2. W/w aktywności oceniamy korzystając z następujących sposobów:

- 1) **stopień (ocena szkolna)** – wiedza, umiejętności, kreatywność, praca domowa oraz pozalekcyjna, praca w grupie, prowadzenie zeszytu przedmiotowego;
- 2) **plusy/minusy** – aktywność, kreatywność, praca w grupach, stosunek do przedmiotu, umiejętności;
- 3) **ocena opisowa (werbalna)** – postępy, rozwój, stosunek do przedmiotu, systematyczność, praca w grupie, praca pozalekcyjna, kreatywność, umiejętności;

- 4) **samoocena** – umiejętności, praca w grupie, praca domowa, stosunek do przedmiotu (wkład pracy, wysiłek, zaangażowanie);
- 5) **punkty** – aktywność, praca w grupie, umiejętności, kreatywność;
- 6) **prezentacja najlepszych prac** – kreatywność, praca pozalekcyjna, praca domowa, praca w grupie (projekty);
- 7) **ocena niewerbalna** – wykorzystywana w ocenianiu wszystkich aktywności.

2.2.1. O sposobach oceniania *decyduje nauczyciel* zgodnie z własnymi preferencjami, umiejętnościami, *wyłącznie w oparciu o w/w propozycje* (uwzględniając specyfikę przedmiotu) i informuje o nich uczniów.

2.2.2. Stosowane przez nauczyciela *sposoby oceniania* poszczególnych aktywności *zapisujemy systematycznie w dzienniku lekcyjnym*.

2.2.3. *Nauczyciele języków obcych nowożytnych*, począwszy od uczniów klas I w 3-letnim cyklu kształcenia, *oceniają uczniów w dziennikach zajęć* dla poszczególnych grup językowych. Oceny klasyfikacyjne *śródroczne* i *końcoworoczne* przepisywane są *do dziennika lekcyjnego*.

2.2.4. Aby ocenić niektóre aktywności ucznia, należy *systematycznie gromadzić informacje* dotyczące jego pracy, osiągnięć, postępów, zaangażowania, wysiłku, itp. i dopiero na ich podstawie dokonywać oceny (np.: aktywność, systematyczność, stosunek do przedmiotu, itd.).

2.3. *Narzędziami wspierającymi ocenianie poszczególnych aktywności mogą być:*

- karta (arkusz) obserwacji, zeszyt spostrzeżeń;
- karta samooceny;
- arkusz ewaluacyjny;
- karta osiągnięć ucznia (do oceny opisowej).

2.3.1. Dobór narzędzi oceniania w procesie (poza dziennikiem) *jest indywidualną sprawą każdego nauczyciela.*

R o z d z i a ł 3: Wymagania edukacyjne i programowe

3.1. Aby ujednolicić wewnątrzszkolny system oceniania, uwzględnić różnorodne potrzeby, oczekiwania i możliwości uczniów, przyjmujemy następujące *poziomy wymagań edukacyjnych* dla wszystkich przedmiotów nauczanych w naszej szkole: 5-poziomowe **lub 2-poziomowe: podstawowe i ponadpodstawowe.**
O wyborze modelu decydują zespoły przedmiotowe.

WYMAGANIA EDUKACYJNE OBEJMUJĄCE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI PRZYPORZĄDKOWANE
POSZCZEGÓLNYM OCENOM SZKOLNYM

KONIECZNE ocena: dopuszczający	PODSTAWOWE ocena: dostateczny	ROZSZERZAJĄCE ocena: dobry	DOPEŁNIAJĄCE ocena: bardzo dobry	WYKRACZAJĄCE ocena: celujący
- niezbędne w uczeniu się danego przedmiotu; - przydatne w życiu; - niezbędne do nawiązania komunikacji z nauczycielem; - które są odtwarzaniem elementarnych pojęć z pamięci;	- najważniejsze w uczeniu się danego przedmiotu; - przystępne dla ucznia, nawet mało zdolnego; - całkowicie niezbędne w dalszej nauce; - o niewielkim stopniu złożoności, a więc przystępne; - często powtarzające się w programie nauczania; - dające się wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych; - określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie program.; - głównie proste, uniwersalne umiejętności (w mniejszym zakresie wiadomości);	- istotne w strukturze przedmiotu; - umiarkowanie trudne do opanowania dla ucznia przeciętnie zdolnego; - przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce; - o zakresie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie program.; - wymagające umiejętności stosowania wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów (przykładów) znanych z lekcji i podręcznika	- złożone, trudne, ważne do opanowania; - wymagające korzystania z różnych źródeł; - umożliwiające rozwiązywanie problemów; - pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym; - które świadczą o pełnym opanowaniu programu;	- znacznie wykraczające poza program nauczania; - stanowiące efekt samodzielnej pracy ucznia; - wynikające z indywidual. zainteresowań; - świadczące o wykorzystaniu wiadomości dodatkowych w szerokim zakresie;

Kryteria	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
PRZYSTĘPNOŚĆ	▪ łatwe, bardzo przystępne	▪ trudne i bardzo trudne do opanowania
ZŁOŻONOŚĆ DZIAŁAŃ	▪ działania wymagające niewiele czynności, typowe, najprostsze	▪ działania wymagające wykonania znacznej liczby czynności, unikatowe
UŻYTECZNOŚĆ	▪ praktyczne, często przydające się w życiu (pozaszkolnej działalności uczniów)	▪ teoretyczne, naukowe, mniej przydatne życiowo lub nieużyteczne w życiu pozaszkolnym
NIEZBĘDNOŚĆ WEWNĄTRZ-PRZEDMIOTOWA	▪ niezbędne w dalszej edukacji (na danym lub wyższym poziomie kształcenia), bazowe	▪ rozszerzające podstawy wiedzy przedmiotowej, pozwalające bądź ułatwiające nabywanie kolejnych umiejętności przedmiotowych
NIEZBĘDNOŚĆ MIĘDZY-PRZEDMIOTOWA	▪ ułatwiające uczenie się innych przedmiotów; interdyscyplinarne	▪ pogłębiające interdyscyplinarność lub swoistość
NIEZAWODNOŚĆ	▪ pewne, sprawdzone, udowodnione, wdrożone w praktyce	▪ problematyczne, hipotetyczne, nie w pełni udowodnione, oryginalne
SPEŁNIENIE WYMAGAŃ	podstawowych pozwala wystawić stopień <i>dostateczny</i>	ponadpodstawowych pozwala wystawić stopień <i>bardzo dobry</i>

Wg B. Niemierki

3.2. Wymagania na poszczególne oceny szkolne opracujemy w oparciu o przyjęty program nauczania danego przedmiotu oraz w oparciu o powyższe wymagania edukacyjne. Wymagania programowe z każdego przedmiotu dołączone są do wewnątrzszkolnego systemu oceniania (rozdział 2 § 2 i 4 rozporządzenia).

3.3. Przy opracowywaniu wymagań programowych z wychowania fizycznego bierzemy pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, zmierzający do poprawienia własnej sprawności fizycznej (rozdział 2, § 6 rozporządzenia).

3.4. Nauczyciel na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej **dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia**, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności, uniemożliwiające sprostaniu tym wymaganiom (rozdział 2 § 6 rozporządzenia), i informuje o nich ucznia.

R o z d z i a ł 4: Sposoby informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach programowych, kryteriach oceniania, metodach sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia oraz warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych

4.1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach programowych na dany rok szkolny oraz o sposobach (metodach) sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia (rozdział 2 § 4 rozporządzenia).

4.2. Nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach programowych (w zakresie swojego przedmiotu) **oraz sposobach sprawdzania osiągnięć ucznia** w dowolnej formie, **w pierwszych dwóch tygodniach roku szkolnego.**

Rodzice zapoznają się z poszczególnymi wymaganiami zapisanymi w zeszytach przedmiotowych ucznia.

4.3. Nauczyciele wychowawcy informują uczniów i rodziców o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny

klasyfikacyjnej ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i zajęć dodatkowych – uczniów we wrześniu i przy ustalaniu przewidywanych ocen klasyfikacyjnych, rodziców – na pierwszym spotkaniu w danym roku szkolnym.

R o z d z i a ł 5: Zasady oceniania

5.1. Poziom wiedzy i umiejętności ucznia sprawdzamy i oceniamy *systematycznie*.

5.2. Wszystkie *oceny* wystawiane uczniom za poszczególne aktywności *są ważne*.. Ocena klasyfikacyjna *zasadniczo nie jest średnią* ocen cząstkowych. Oceny są jawne i każdorazowo uzasadniane (rozdział 2 § 5 rozporządzenia).

5.3. *W uzasadnieniu podajemy na przykład:*

- mocne i słabe strony wypowiedzi;
- co powinien uczeń uzupełnić, zmienić, zrobić, nauczyć się, nad czym popracować – wskazówki na przyszłość;
- jakie uczeń popełnił błędy i jaka jest właściwa odpowiedź;
- informację o możliwości poprawienia oceny (termin, zakres materiału, wymagania);
- informację o postępach, rozwoju ucznia.

5.4. *Nasze ocenianie ucznia jest sprawiedliwe i obiektywne*; opiera się wyłącznie na ujednoczonych kryteriach i wymaganiach zapisanych w systemie oceniania.

O chęci udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach *decyduje* wyłącznie *uczeń*.

5.5. W procesie nauczania każdy *nauczyciel stwarza możliwość poprawy oceny* (niedostatecznej i dopuszczającej) z wypowiedzi ustnej i pisemnej obejmującej

większy zakres materiału. Nauczyciel ustala z uczniem zakres materiału, czas potrzebny mu na przygotowanie się do poprawy oceny, sposób i termin poprawy, *nie dłuższy jednak niż jeden tydzień* od dnia uzyskania oceny.

R o z d z i a ł 6: Metody sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia

Poziom osiągnięć ucznia sprawdzamy i oceniamy za pomocą następujących metod:

6.1. wypowiedź ustna:

Czas przeznaczony na wypowiedź ustną dostosowujemy do indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia, zwracając uwagę na właściwe tempo wypowiedzi. Nauczyciel stwarza przyjazną atmosferę, zachęca i mobilizuje ucznia swoim zachowaniem zewnętrznym (uważne słuchanie, kontakt wzrokowy, aprobata, nie poniża ucznia);

6.2 wypowiedź pisemna:

Testy nauczycielskie i standaryzowane, sprawdziany, kartkówki, referaty, wypracowania, inne formy specyficzne dla danego przedmiotu.

a) Nauczyciel *informuje* ucznia o formie wypowiedzi pisemnej, uwzględniając (po zasięgnięciu opinii uczniów) czas na przygotowanie się do danej formy oraz *zapoznaje* uczniów z zakresem przewidzianego materiału, kryteriami oceniania i przewidywaną ilością punktów na daną ocenę.

b) Wypowiedź pisemną, typu: test, sprawdzian, *poprzedzamy lekcją powtórzeniową*. Nauczyciel w porozumieniu z uczniami ustala termin pracy pisemnej.

c) *Ilość pisemnych prac kontrolnych* w danej klasie nie może przekroczyć czterech w ciągu jednego tygodnia – *dwa* sprawdziany/ testy/, wypracowania + *dwie* kartkówki. *W jednym dniu uczeń pisze tylko jedną* pracę kontrolną (np.: test lub kartkówka). *Wyjątek* stanowią międzyoddziałowe grupy językowe. *Uczniowie w danej grupie językowej mogą pisać dwie prace kontrolne w jednym dniu. Drugą pracą* kontrolną dla tych uczniów jest wypowiedź pisemna z *języka obcego nowożytnego*.

d) **Termin** w/w prac kontrolnych **zapisujemy** każdorazowo w dzienniku lekcyjnym.

e) Praca pisemna ucznia winna być **samodzielna**.

Korzystanie z niedozwolonych źródeł powoduje przerwanie wypowiedzi pisemnej, co jest równoznaczne z wystawieniem oceny niedostatecznej.

f) **Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne** – testy, sprawdziany, wypracowania - uczeń otrzymuje **do wglądu w terminie do dwóch tygodni**, kartkówki – **do jednego tygodnia**.

g) Nauczyciel wspólnie z uczniami omawia prace, podaje właściwe odpowiedzi, wyjaśnia wątpliwości uczniów i **w ich obecności** wpisuje oceny do dziennika .

Po przekroczeniu powyższych terminów nauczyciel może wpisać oceny do dziennika za zgodą ucznia.

6.2.1. Testy, sprawdziany, kartkówki przygotowujemy, uwzględniając wszystkie wymagania edukacyjne – wg modelu 5-poziomowego lub 2-poziomowego.

a) Testy przeprowadzamy po zakończeniu działu programowego, informując uczniów o planowanym teście z **co najmniej tygodniowym** wyprzedzeniem.

b) **Testy sprawdzające i diagnozujące oceniamy wg następujących norm ocen:**

STOPIEŃ	POZIOM WYMAGAŃ	OPIS WYMAGAŃ	NORMY OCEN
ndst	PODSTAWOWE P	Uczeń nie opanował nawet połowy podstawowych wymagań (najbardziej elementarnych)	0% - 49%
dop	PODSTAWOWE P	Uczeń opanował większą część podstawowych wymagań	50% - 74%
dst	PODSTAWOWE P	Uczeń opanował wymagania podstawowe	75% - 100%
db	PONADPODSTAWOWE PP	Uczeń opanował wymagania podstawowe i większą część wymagań ponadpodstawowych	75% P + (50% - 74%) PP
bdb	PONADPODSTAWOWE PP	Uczeń opanował wymagania podstawowe i ponadpodstawowe	75% P + (75% - 100%) PP

Wg Juliana Ochenduszko

c) Zasady przeliczania punktów lub % punktów na oceny zawarte są w poszczególnych przedmiotowych systemach oceniania.

Nie jest konieczne każdorazowe przeliczanie punktów na oceny.

W dzienniku możemy zapisać ilość zdobytych punktów z poszczególnych testów, a ocenę ustalić na koniec semestru.

6.2.2. Sprawdzenia (forma różna od testu, np. zawiera zadania problemowe) przeprowadzamy po zakończeniu działu programowego, informując uczniów o ich przeprowadzeniu z ***co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.*** **Sprawdzenia oceniamy** za pomocą stopnia lub punktów przeliczanych na oceny (jak wyżej).

6.2.3. Kartkówki mogą obejmować *zakres materiału z jednej, dwóch lub maksymalnie trzech ostatnich lekcji*. Zapowiadamy je z *minimum jednodniowym* wyprzedzeniem. Oceniamy je zgodnie z ustalonymi wyżej sposobami oceniania (patrz: test, sprawdzian).

W celu zmotywowania uczniów do systematycznej pracy, sprawdzenia stopnia przygotowania się do lekcji lub wypełnienia zalecanej pracy domowej dopuszcza się stosowanie *niezapowiedzianej kartkówki*, obejmującej zakres materiału *ostatniej lekcji*.

6.2.4. Inne formy wypowiedzi pisemnych (referaty, wypracowania, inne) stosujemy, uwzględniając specyfikę przedmiotu i oceniamy zgodnie z kryteriami przyjętymi w przedmiotowym systemie oceniania.

W porozumieniu z uczniami ustalamy czas potrzebny do wykonania zadania.

- 6.2. teczki prac uczniów
- 6.3. wystawy i pokazy
- 6.4. projekty edukacyjne

Stosowanie tych metod, jak i sposób oceniania pozostaje w gestii nauczyciela.

- 6.5. samoocena
- 6.6. obserwacja
- 6.7. ocena koleżeńska

Powyższe metody oceniania ucznia stosujemy przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej.

- 6.8. ***praca domowa*** w formie pisemnej (w zależności od specyfiki przedmiotu) sprawdzana jest i oceniana przynajmniej jeden raz w semestrze.

6.9. Ilość ocen z wypowiedzi pisemnych jest zbliżona do ilości ocen z wypowiedzi ustnych. Oceny z pozostałych aktywności ucznia (np.: stosunek do przedmiotu, aktywność, praca w grupach) są dopełnieniem osiągnięć ucznia.

R o z d z i a ł 7: Sposoby informowania uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach i postępach w nauce

7.1. Informujemy uczniów o ich osiągnięciach i postępach w nauce systematycznie, bezpośrednio po wypowiedzi ustnej lub pisemnej. Nie urażamy godności osobistej ucznia.

7.2. O osiągnięciach i postępach uczniów informujemy ich rodziców (prawnych opiekunów) *podczas konsultacji z rodzicami*, odbywających się wg ustalonego harmonogramu, *spotkań informacyjnych z rodzicami* (odbywających się minimum jeden raz w semestrze), na prośbę rodziców - w innym terminie.

7.3. Na życzenie rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel udostępnia do wglądu sprawdzone i ocenione prace kontrolne. Nauczyciel przechowuje wszystkie prace kontrolne ucznia do końca danego roku szkolnego. Nauczyciel ustalający ocenę uzasadnia ją na prośbę rodziców (prawnych opiekunów) – rozdział 2 § 5 rozporządzenia.

R o z d z i a ł 8: Sposoby monitorowania i ewaluacji WSO

8.1. Nauczyciele, uczniowie i rodzice (prawni opiekunowie) *na bieżąco monitorują* pojawiające się efekty wdrażanego systemu oceniania i *informują* o swoich spostrzeżeniach, uwagach, wnioskach wychowawców klas lub dyrektora szkoły. O ewentualnych zmianach w systemie oceniania nauczyciele informują uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów).

8.2. O sposobach, przedmiocie i terminie ewaluacji szkolnego systemu oceniania decyduje zespół ds. monitorowania i ewaluacji pracy szkoły.

Rozdział 9: Ocenianie w statucie szkoły obejmuje:

- 9.1. wiadomości i umiejętności ucznia określone wymaganiami programowymi (w oparciu o podstawę programową) z poszczególnych przedmiotów – w załączeniu (rozdział 2 § 2 i 4 rozporządzenia);
- 9.2. bieżące ocenianie, śródroczne i roczne klasyfikowanie odbywa się wg skali:
- stopień celujący – 6
  - stopień bardzo dobry – 5
  - stopień dobry – 4
  - stopień dostateczny – 3
  - stopień dopuszczający – 2
  - stopień niedostateczny – 1
- 9.3. Klasyfikowanie uczniów odbywa się dwa razy w roku szkolnym: klasyfikacja śródroczna i końcoworoczna, *tylko i wyłącznie w klasie, w obecności wszystkich uczniów. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się w ostatnim tygodniu pierwszego semestru, końcoworoczne – w ostatnim tygodniu nauki. Oceny klasyfikacyjne ustala, wpisując do dziennika, nauczyciel przedmiotu na 2 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej. W ostatnim tygodniu przed klasyfikacją nie przeprowadza się sprawdzianów, testów, klasówek.*
- 9.3.1. Klasyfikowanie końcoworoczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym z zajęć edukacyjnych określonym w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych wg powyższej skali.
- 9.3.2. *Ocenę z zachowania* ustala wychowawca i jest ona ostateczna. Nie ma ona jednak wpływu na promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
- 9.3.3. *Na 2 tygodnie* przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej *nauczyciele uczący informują* uczniów i za ich pośrednictwem *rodziców* (prawnych opiekunów) o wszystkich przewidywanych ocenach

klasyfikacyjnych. Natomiast *na miesiąc* przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciele informują uczniów i za ich pośrednictwem rodziców (prawnych opiekunów) *o przewidywanych ocenach niedostatecznych*.

- 9.3.4. *Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej (semestralnej lub rocznej). W tym celu nauczyciel ustala z uczniem zakres programowy treści i umiejętności, zgodnie z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny, ustala termin (od momentu poinformowania o przewidywanej ocenie do terminu klasyfikacji) i formę sprawdzania osiągnięć ucznia (pisemnie lub ustnie), przebieg sprawdzania (liczba pytań, punktacja itp.) oraz warunki uzyskania oceny wyższej (np. próg procentowy, liczba punktów czy udzielenie prawidłowych odpowiedzi na wszystkie pytania). Sprawdzenie poziomu osiągnięć ucznia odbywa się tylko i wyłącznie na lekcji przedmiotu, w obecności innych uczniów.*
- 9.3.5. *Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich przedmiotów, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności usprawiedliwionej bądź nieusprawiedliwionej ucznia na zajęciach, przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania (§ 15 rozp. z dnia 7.09.2004).*
- 9.3.6. *Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Pisemną prośbę o możliwość zdawania egzaminu klasyfikacyjnego uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) składają do dyrektora szkoły nie później niż w dniu poprzedzającym klasyfikacyjne posiedzenie rady pedagogicznej. Termin egzaminu ustala dyrektor szkoły z uczniem i jego rodzicami, uwzględniając czas niezbędny na uzupełnienie wiadomości i umiejętności.*
- 9.3.7. *Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny, uwzględniając nadzwyczajne okoliczności. Termin egzaminu ustala się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami). W przypadku nie uzyskania takiej zgody, uczeń zostaje skreślony z listy uczniów.*
- 9.3.8. *Wyniki egzaminów klasyfikacyjnych zatwierdza się na najbliższym lub nadzwyczajnym posiedzeniu rady pedagogicznej.*

9.3.9. **Egzamin klasyfikacyjny** zdaje również uczeń, który realizuje **indywidualny tok lub program nauki oraz** uczeń spełniający obowiązek szkolny poza szkołą. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w terminie ogólnej klasyfikacji. W przypadku **uczniów systematycznie** odbywających zajęcia nie przeprowadza się egzaminu klasyfikacyjnego. Klasyfikacja odbywa się w oparciu o oceny cząstkowe.

9.3.10. Egzamin klasyfikacyjny składa się z części pisemnej i ustnej, z wyjątkiem egzaminu z informatyki i wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.

9.3.11. **Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja** powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:

- dyrektor szkoły jako przewodniczący;
- nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako egzaminujący;
- nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członek komisji;
- w egzaminie mogą uczestniczyć jako obserwatorzy rodzice (prawni opiekunowie);

9.3.12. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się **protokół**, zawierający:

- skład komisji;
- datę egzaminu;
- zadania egzaminacyjne wg wymagań programowych;
- wyniki egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję.

9.3.13. **Do protokołu załącza się** pisemną pracę i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

9.4. **Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić w formie pisemnej zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uważają, że roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny (np.**

niepoinformowanie ucznia w obowiązującym terminie o przewidywanej ocenie, wystawienie oceny semestralnej (rocznej) z uchybieniem zasad SSO). Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktycznych (§ 17 rozp. z dnia 7.09.2004).

9.4.1. W przypadku stwierdzenia, że ocena została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności w formie pisemnej i ustnej oraz ustala roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z danego przedmiotu.

9.4.2. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnieść zastrzeżenia do każdej oceny klasyfikacyjnej – semestralnej i rocznej.

9.4.3. Termin sprawdzianu wiadomości ustala dyrektor szkoły z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

9.4.4. Sprawdzenie wiadomości zdaje uczeń przed komisją powołaną przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:

- dyrektor szkoły jako przewodniczący komisji
- nauczyciel uczący danego przedmiotu jako egzaminujący
- dwóch nauczycieli tego samego przedmiotu jako członkowie komisji.

9.4.5. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Nauczyciel egzaminujący zobowiązany jest do przygotowania 1 zestawu do części pisemnej i 2 zestawów egzaminacyjnych do części ustnej (uczeń wybiera jeden z zestawów), zgodnie z wymaganiami programowymi, oraz poinformowania ucznia o zakresie materiału przewidzianego egzaminem i wymaganiach na daną ocenę.

Sprawdzenie wiadomości z *wychowania fizycznego i informatyki* ma charakter *praktyczny*. Nauczyciel przygotowuje zestaw zadań/ćwiczeń do wykonania przez ucznia, zgodnie z wymaganiami programowymi.

9.4.6. Ze sprawdzianu wiadomości sporządza się protokół zawierający:

- skład komisji;
- termin egzaminu;
- zadania egzaminacyjne;
- wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję.

9.4.7. *Do protokołu załącza się* pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o jego ustnych odpowiedziach. Do protokołu z egzaminu sprawdzającego z *wychowania fizycznego i informatyki* załącza się zwięzłą informację o wykonanych przez ucznia zadaniach/ćwiczeniach. **Ocena ze sprawdzianu wiadomości jest ostateczną oceną klasyfikacyjną, nie niższą jednak niż ocena wystawiona w wyniku klasyfikacji, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.**

9.4.8. Opisana wyżej procedura dotyczy także egzaminu poprawkowego. Uczeń lub jego rodzice mogą wnieść zastrzeżenia, jeżeli uznają, że ocena w wyniku egzaminu poprawkowego została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Termin zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. Ocena ustalona w wyniku egzaminu sprawdzającego w tym przypadku jest ostateczna.

9.5. Uczeń, który w wyniku końcoworocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z jednych zajęć edukacyjnych, może zdawać **egzamin poprawkowy**. W wyjątkowych przypadkach losowych rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch zajęć edukacyjnych.

9.5.1. Uczeń, który w klasyfikacji śródrocznej z danego przedmiotu uzyskał ocenę wyższą od niedostatecznej, a w klasyfikacji końcoworocznej z tego przedmiotu ocenę niedostateczną, zdaje egzamin poprawkowy z materiału objętego zakresem nauczania w całym roku.

9.5.2. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu ferii letnich.

9.5.3. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu z informatyki oraz wychowania fizycznego, z których egzamin powinien mieć przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych;

9.5.4. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:

- dyrektor szkoły lub wicedyrektor jako przewodniczący komisji

- nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne jako egzaminujący. (nauczyciel na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach może być zwolniony z udziału w pracy komisji, wówczas dyrektor wyznacza innego nauczyciela tego przedmiotu jako egzaminującego);
- nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne jako członek komisji.

9.5.5. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający:

- skład komisji;
- termin egzaminu;
- pytania egzaminacyjne;
- wynik egzaminu;
- ocenę ustaloną przez komisję.

9.5.6. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia oraz zwięzłe informacje o jego wypowiedziach.

9.5.7. Uczeń, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez dyrektora szkoły.

9.5.8. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i może powtarzać klasę.

9.6. Jeżeli w wyniku klasyfikacji semestralnej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w semestrze programowo wyższym, szkoła, w miarę możliwości, stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków (§ 14 rozp. z dnia 7.09.2004).

9.6.1 Uczniowi, który w wyniku klasyfikacji semestralnej uzyskał ocenę niedostateczną z danego przedmiotu, nauczyciel przedmiotu we współdziałaniu z wychowawcą klasy organizuje pomoc koleżeńską, określa zakres treści i umiejętności, koniecznych do opanowania przez ucznia oraz wyznacza termin sprawdzania jego postępów oraz nabytej wiedzy i umiejętności. Sprawdzanie poziomu wiedzy i umiejętności

może odbywać się także w ciągu całego procesu nauczania i oceniania w II semestrze, bez wyznaczania terminu.

9.6.2 Nauczyciel przedmiotu może także samodzielnie podjąć inne działania w celu pomocy uczniowi w uzupełnieniu braków.

R o z d z i a ł 10: Skala i tryb ustalania oraz sposoby formułowania oceny z zachowania

- określa wewnątrzszkolny system oceniania zachowania;

R o z d z i a ł 11: Przedmiotowe systemy oceniania

11.1. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów/ grupy przedmiotów/ tworzą na podstawie wewnątrzszkolnego systemu oceniania przedmiotowe systemy oceniania – zał. nr 3.

11.2. Przedmiotowe systemy oceniania opisują wyłącznie szczególne zasady oraz kryteria oceniania z poszczególnych przedmiotów/ grupy przedmiotów/ charakterystyczne dla danego przedmiotu, a nie uwzględnione w WSO.

R o z d z i a ł 12: Inne uwagi

12.1. **WSO podlega nowelizacji** wraz z ewentualnymi zmianami rozporządzenia MENiS w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów. Za dostosowanie WSO do stosownych zmian odpowiedzialny jest dyrektor szkoły, który niezwłocznie informuje o nich nauczycieli. Nauczyciele zapoznają ze zmianami uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) w wyznaczonym terminie.

12.2. Wszelkie zmiany w WSO wynikające z monitorowania i ewaluacji wdrażanego systemu mogą być wprowadzone po konsultacjach z SU i zatwierdzeniu przez RP.

12.3. Stosowane narzędzia monitorowania i ewaluacji WSO, analiza danych wraz z wnioskami oraz narzędzia wspierające proces oceniania, opracowane przez chętnych nauczycieli w trakcie wdrażanego systemu, tworzące zestaw ogólnoszkolnych narzędzi oceniania znajdują się w teczce pn. „Samoocena pracy szkoły”.

Zmiany w SSO w wyniku ewaluacji lub zmiany rozporządzenia MENiS w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych;

z dnia 28.10.2002r - zostały zaznaczone na niebiesko:

- rozdział 6 pkt 6.2, podpunkt c;
- rozdział 9 pkt 9.3;

z dnia 31.08.2004r. - zostały zaznaczone na niebiesko:

- rozdział 6 pkt.6.2.3;
- rozdział 9 pkt 9.3;
- rozdział 9 pkt 9.4.5;
- rozdział 9 pkt 9.4

z dnia 7.09.2004r - zaznaczone na czerwono:

- rozdział 4, pkt 4.2., 4.3.
- rozdział 9 pkt 9.3.3., 9.3.4., 9.3.6., 9.3.7., 9.3.11.
- rozdział 9 pkt 9.4., 9.4.1., 9.4.2., 9.4.3., 9.4.4., 9.4.7., 9.4.8.
- rozdział 9 pkt 9.6., 9.6.1., 9.6.2.

na zielono zostały zaznaczone warunki i sposoby realizacji przez szkołę poszczególnych punktów rozporządzenia;